

Νοιάζομαι για το φυσικό περιβάλλον του σχολείου μου

Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Στο Γενικό Εκκλησιαστικό Γυμνάσιο - Λύκειο Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης κατά το σχολικό έτος 2023-2024 υλοποιήθηκε το περιβαλλοντικό πρόγραμμα με τίτλο «Νοιάζομαι για το φυσικό περιβάλλον του σχολείου μου» με μαθητές/-τριες της β' Γυμνασίου του σχολείου μας (25 μαθητές/-τριες).

Συμμετείχαν οι εκπαιδευτικοί Μωυσίδου Ελεάννα (ΠΕ02-Συντονίστρια), Βασίλειος Νάτσιος (ΠΕ02) και Σοφία Κωνσταντινίδου (ΠΕ06).

Αξίζει να επισημανθεί πως για τη δημοσίευση των φωτογραφιών έχει δοθεί άδεια από τους κηδεμόνες των μαθητών/-τριών.

Βασικοί στόχοι του προγράμματος ήταν η καλλιέργεια της οικολογικής συνείδησης στους μαθητές/-τριες, η ευαισθητοποίησή τους και η ανάληψη δράσεων από τους ίδιους για την προστασία του περιβάλλοντος. Σκοπό αποτέλεσε η προώθηση σωστών προτύπων συμπεριφοράς απέναντι στο περιβάλλον και η διαμόρφωση των υπεύθυνων πολιτών του αύριο. Ειδικότερα οι στόχοι του προγράμματος ήταν τα παιδιά:

- να αντιληφθούν πόσο σημαντική είναι η αφύπνιση και ενεργοποίηση της σχολικής κοινότητας, της οικογένειας και της τοπικής κοινωνίας·
- να συνειδητοποιήσουν τις απειλές των ανθρώπινων δραστηριοτήτων για το φυσικό περιβάλλον·
- να έρθουν αντιμέτωπα με το πρόβλημα των απορριμμάτων και τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές του παραμέτρους·
- να κατανοήσουν πως υπάρχει λύση στο οικολογικό πρόβλημα και πως αυτή σχετίζεται άμεσα με την μείωση των απορριμμάτων, την

επαναχρησιμοποίηση αντικειμένων, τη χρήση οικολογικών προϊόντων και την ανακύκλωση·

- να αποκτήσουν σχετικές γνώσεις και να υιοθετήσουν τους βασικούς κανόνες για ορθή ανακύκλωση·
- να μάθουν να βοηθούν το ένα το άλλο και να συνεργάζονται·
- να έρθουν σε επαφή με τις νέες τεχνολογίες και τις δυνατότητες που παρέχονται στην ψηφιακή εποχή – αλλά και τις απαιτήσεις που αυτή προβάλλει·
- να παρακινηθούν, να προβληματιστούν και να αντιδράσουν.

Γενική αποτίμηση

Οι μαθητές/-τριες σε συνεργασία με τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς προβληματίστηκαν και ευαισθητοποιήθηκαν σε θέματα που αφορούν την οικολογική συνείδηση, την κλιματική αλλαγή, τη διαχείριση των απορριμμάτων και γενικότερα την προστασία του περιβάλλοντος. Μέσα από την υλοποίηση δράσεων κατέκτησαν αξίες και υιοθέτησαν στάσεις που θα συμβάλουν στη δημιουργία νέων προτύπων συμπεριφοράς προς το περιβάλλον. Επιπλέον, στα πλαίσια του προγράμματος τα παιδιά ήρθαν σε επαφή με τις νέες τεχνολογίες και τις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής, ενώ παράλληλα βελτιώθηκαν οι κοινωνικές τους δεξιότητες με τη συμμετοχή σε ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες.

Στα πλαίσια του Περιβαλλοντικού Προγράμματος υλοποιήθηκαν –και αξιοποιήθηκαν– οι εξής **δράσεις**:

1) Μέσα από συζητήσεις αλλά και την αξιοποίηση σχετικού υλικού καθώς και την παρακολούθηση σχετικών βίντεο τα παιδιά ενημερώθηκαν πάνω σε θέματα που αφορούν: την προστασία της χλωρίδας και της πανίδας του τόπου μας αλλά και την προστασία του

Περιβάλλοντος γενικότερα, τη διαχείριση απορριμμάτων, την ανακύκλωση και την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος.

2) Καθαρισμός αύλειου χώρου.

3) Περιποίηση αύλειου χώρου με τη συνδρομή συνεργείου του Δήμου Θεσσαλονίκης.

4) Πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις, κατά τις οποίες έγινε ανταλλαγή απόψεων για ανεύρεση τρόπων προκειμένου να γίνει πιο όμορφος ο χώρος. Κατατέθηκαν διάφορες προτάσεις και σκέψεις, όπως βάψιμο αιθουσών και διαδρόμων, αίτημα στον Δήμο, ώστε να μας παραχωρηθούν παρτέρια οποιουδήποτε υλικού –τσιμέντο, ξύλο–, ώστε να καλλιεργήσουμε φυτά και λουλούδια για τον καλλωπισμό του χώρου. Έτσι, όχι μόνο θα αποκτούσε πράσινο ο περίβολος και ο προαύλιος χώρος του σχολείου αλλά παράλληλα θα δινόταν η δυνατότητα να καλλιεργηθεί η περιβαλλοντική συνείδηση στους μαθητές μέσα από την ενασχόλησή τους με τη φύση – όσο αυτό είναι δυνατόν σε ένα αστικό περιβάλλον.

Μάλιστα, τα παιδιά έδειξαν προθυμία και εξέφρασαν την έντονη επιθυμία τους να υλοποιηθούν κατά την επόμενη σχολική χρονιά ορισμένες δράσεις που δεν υλοποιήθηκαν φέτος λόγω έλλειψης χρόνου.

5) Την Πέμπτη 18/4/2024, πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτική εκδρομή στο Λιτόχωρο στο πλαίσιο δράσεων των περιβαλλοντικών προγραμμάτων που υλοποιούνται στο σχολείο. Οι μαθητές επισκέφθηκαν το Κέντρο Πληροφόρησης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου. Εκεί ενημερώθηκαν για την χλωρίδα και πανίδα του Ολύμπου, τις ομορφιές του βουνού, έπαιξαν διαδραστικά παιχνίδια και παρακολούθησαν μια ενημερωτική 3D προβολή.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στην Ιερά Μονή Αγίου Διονυσίου του εν Ολύμπω. Εκεί οι μαθητές έμαθαν στοιχεία για την ιστορία της Μονής και θαύμασαν τα κειμήλια που φυλάσσονται στον χώρο.

Οι μαθητές γνώρισαν τις δραστηριότητες της μονής στον γεωργικό και κτηνοτροφικό τομέα, ενώ είχαν την ευκαιρία να προμηθευτούν προϊόντα της αγροκτηνοτροφικής δραστηριότητας της μονής (μέλι, ζυμαρικά, κρέας, τυρί, λάδι, κερύ).

Ακολούθησε περιήγηση στο Λιτόχωρο και στο φαράγγι του Ενιπέα. Εδώ οι μαθητές ήρθαν σε βιωματική επαφή με το φυσικό περιβάλλον του Ολύμπου, για το οποίο είχαν προηγουμένως ενημερωθεί αρμοδίως από τον υπεύθυνο δασολόγο του Εθνικού Κέντρου Πληροφόρησης.

6) Οι μαθητές εφάρμοσαν έμπρακτα όσα έμαθαν για την ανακύκλωση με δύο συγκεκριμένες δράσεις:

- Με τη συμμετοχή τους στον Μεγάλο Εκπαιδευτικό Διαγωνισμό Ανακύκλωσης της TEXAN σε συνεργασία με το Δήμο Θεσσαλονίκης, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού. Συγκεκριμένα, ο διαγωνισμός διεξήχθη στα Πολυκέντρα Ανακύκλωσης που είναι εγκατεστημένα σε διάφορα σημεία του Δήμου Θεσσαλονίκης και είχε διάρκεια έως τις 15 Δεκεμβρίου 2023. Οι μαθητές μπορούσαν να επιστρέφουν για ανακύκλωση πλαστικά, μεταλλικά και γυάλινα υλικά (από νερό, γάλα, χυμούς, αναψυκτικά κ. α).

- Σε συνεργασία με α) το άλλο Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα του Σχολείου και β) τους μαθητές που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα της Βουλής των Εφήβων, προγραμματίστηκε φιλανθρωπική δράση, κατά την οποία συγκεντρώθηκαν τρόφιμα, είδη ένδυσης και υπόδησης, είδη πρώτης ανάγκης, φάρμακα και είδη φαρμακείου, ρούχα, βιβλία, χαρτικά και γραφική ύλη. Στο πλαίσιο αυτής της δράσης δημιουργήθηκε αφίσα, και ήρθαμε σε επικοινωνία και συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως. Τα είδη που συγκεντρώθηκαν, δόθηκαν στην Τράπεζα Ρουχισμού «Ο ΧΙΤΩΝ» της Ιεράς Μητροπόλεως Νεαπόλεως

και Σταυρουπόλεως, προκειμένου να διανεμηθούν στις ευπαθείς ομάδες συνδημοτών μας.

Συγκεκριμένα οι μαθητές του σχολείου επισκέφθηκαν στις 8, 9 και 10 Απριλίου, τον οργανωμένο χώρο όπου στεγάζεται το συσσίτιο της ενορίας του Αγίου Νικολάου Ξηροκρήνης Θεσσαλονίκης, καθώς και την Τράπεζα Ρουχισμού «Ο Χιτών» της Ιεράς Μητροπόλεως Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως. Κατά την επίσκεψή τους ξεναγήθηκαν στις εγκαταστάσεις του συσσιτίου από τις υπεύθυνες κυρίες της διακονίας, ενώ είχαν και εκτενή ενημέρωση από τον προϊστάμενο του Ιερού Ναού σχετικά με την ιστορία, τις δράσεις και την εξέλιξη του συσσιτίου. Τέλος, με τη συμμετοχή τους στη διανομή του συσσιτίου, οι μαθητές είχαν τη δυνατότητα να καλλιεργήσουν βιωματικά το αίσθημα της προσφοράς, της αλληλεγγύης και της κοινωνικής υπευθυνότητας. Παράλληλα, κατανόησαν πόσο σημαντικό είναι να εκτιμούμε την επαναχρησιμοποίηση ειδών ένδυσης και υπόδησης, που είναι πολύτιμα και έχουν ανεκτίμητη αξία για συνανθρώπους μας που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες. Για τη δράση σχετικό δελτίο τύπου είναι διαθέσιμο στο <https://imnst.gr/%CE%B5%CE%BA%CE%BA%CE%BB%CE%B7%CF%83%CE%B9%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%B3%CF%85%CE%BC%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF-%CE%BB%CF%8D%CE%BA%CE%B5%CE%B9%CE%BF-%CE%BD%CE%B5%CE%B1%CF%80%CF%8C/>

7) Επιπλέον, εκμεταλλευόμενοι κάθε δυνατή ευκαιρία οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα εκπαιδευτικοί συζήτησαν με τα παιδιά σχετικά με την καλλιέργεια της οικολογικής συνείδησης και την ανάγκη λήψης μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος. Έτσι, με αφορμή:

Α) Την επίσκεψη ειδικού του Τμήματος Πυρασφάλειας-Γραφείου Εκπαίδευσης και Επιχειρήσεων (Διοίκηση Π.Υ.Ν. Θεσσαλονίκης) για την ενημέρωση-επιμόρφωση των εκπαιδευτικών του Γενικού Εκκλησιαστικού Λυκείου Γυμνασίου Νεαπόλεως σε θέματα πυρασφάλειας και πυρόσβεσης, οι εκπαιδευτικοί συζητήσαμε με τους μαθητές, μεταφέροντας τη γνώση που αποκομίσαμε. Έτσι, μιλήσαμε διεξοδικά σχετικά με την αναγκαιότητα της διαχείρισης των απορριμμάτων –να είναι καθαρός ο χώρος του σχολείου και ο αύλειος χώρος, ώστε να μη συσσωρεύονται απορρίμματα– και το πόσο σημαντικό είναι γενικότερα να μην υπάρχουν εύφλεκτα υλικά στο κτήριο, έτσι ώστε να μειώνεται ή και να εξαλείφεται ο κίνδυνος πιθανής πυρκαγιάς.

Επιπλέον, κατατέθηκε η πρόταση, ώστε κατά την επόμενη σχολική χρονιά να υλοποιηθεί και στους μαθητές ενημέρωση σε θέματα πυρασφάλειας και πυρόσβεσης.

Β) Ομοίως, εκμεταλλευτήκαμε την ευκαιρία κατά την ημερήσια εκδρομή στον Χορτιάτη– Λουτρά Λαγκαδά Θεσσαλονίκης (23/4/2024). Τα παιδιά μέσα από συζητήσεις αντιλήφθηκαν και θαύμασαν τον ρόλο της Ιεράς Μονής Μεταμορφώσεως Σωτήρος Χορτιάτη, ως προστάτιδας του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής.

Στη συνέχεια έπαιξαν και αναζωογονήθηκαν στον χώρο των Ιαματικών Λουτρών Λαγκαδά, γνωρίζοντας τη χλωρίδα της περιοχής και απολαμβάνοντας μια μέρα στη φύση με παιχνίδια, χορό και τραγούδι. Αξίζει να σημειωθεί πως κατά την αποχώρησή τους επέδειξαν οικολογική ευαισθησία αφήνοντας τον χώρο καθαρό.

Γ) Ευκαιρία να προβληματιστούν και να έλθουν σε βιωματική επαφή με το φυσικό περιβάλλον είχαν οι μαθητές που συμμετείχαν στον εκπαιδευτικό περίπατο στα τείχη της Θεσσαλονίκης (2/4/2024) στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος e-twinning του σχολείου μας. Εκεί θαύμασαν την ομορφιά του φυσικού τοπίου και αντιλήφθηκαν πόσο σημαντική είναι

η προστασία των ιστορικών μνημείων ως αναπόσπαστου τμήματος του φυσικού περιβάλλοντος.

Ομοίως, οι μαθητές που συμμετείχαν και στο Πολιτιστικό Πρόγραμμα του σχολείου και είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν τη Ροτόντα της Θεσσαλονίκης, εξέφρασαν τον θαυμασμό τους για το μνημείο, αντιλήφθηκαν τη θέση και την αξία του στον χώρο και τον χρόνο, και μετέφεραν τις εντυπώσεις τους στους συμμαθητές τους.